

**Plan, Teknik & Miljø  
Plan & Udvikling**

Skelbækvej 2  
6200 Aabenraa  
Tlf.: 7376 7676

Dato: 05-12-2025  
Sagsnr.: 21/8549  
Dok.løbenr.: 19057/25

Kontakt: Linda Bonde  
Direkte tlf.: 2448 1823  
E-mail: lbon@aabenraa.dk

## **Tilladelse til Solcelleanlæg ved Hynding, vest for Ravsted**

Aabenraa Kommune meddeler hermed tilladelse efter Miljøvurderingslovens<sup>1</sup> § 25 til opførelse og drift af solcelleanlæg ved Hynding, vest for Ravsted på dele af matr.nr.: 2, 62b og 85 alle Hynding, Ravsted inkl. etablering og drift af 132/150 kV elkabel til Energinets kommende transformerstation, kaldet Almindegaard, ved Kassø.

Tilladelsen meddeles på baggrund af gennemført Miljøvurdering af det konkrete projekt, samt Aabenraa Kommunes vedtagelse den 26. november 2025 af kommuneplantillæg nr. 50 og lokalplan nr. 144, Solcelleanlæg ved Hynding, vest for Ravsted.

Vedtagelsen af ovennævnte planer og tilladelse er sket på baggrund af fire offentlige høringsperioder:

1. Idéer og forslag til planlægningen og afgrænsningen af Miljøvurderingen fra 2021.
2. Forslag til Kommuneplantillæg og Lokalplan samt miljøvurdering af planforslag og det konkrete projekt (Baseret på det oprindelige plan- og projektareal på ca. 123 hektar).
3. Tillæg til afgrænsning af Miljøvurdering fra 2024, vedrørende kabelkorridor som forventes tilsluttes Energinets kommende 150 kV station ved Kassø.
4. Forslag til Kommuneplantillæg, Lokalplan og Miljøvurdering af planforslag og det konkrete projekt (Reduceret solcelleprojektareal på ca. 81 hektar inkl. kabelkorridor).

Tilladelsen meddeles i henhold til Miljøvurderingslovens § 25, stk. 1.

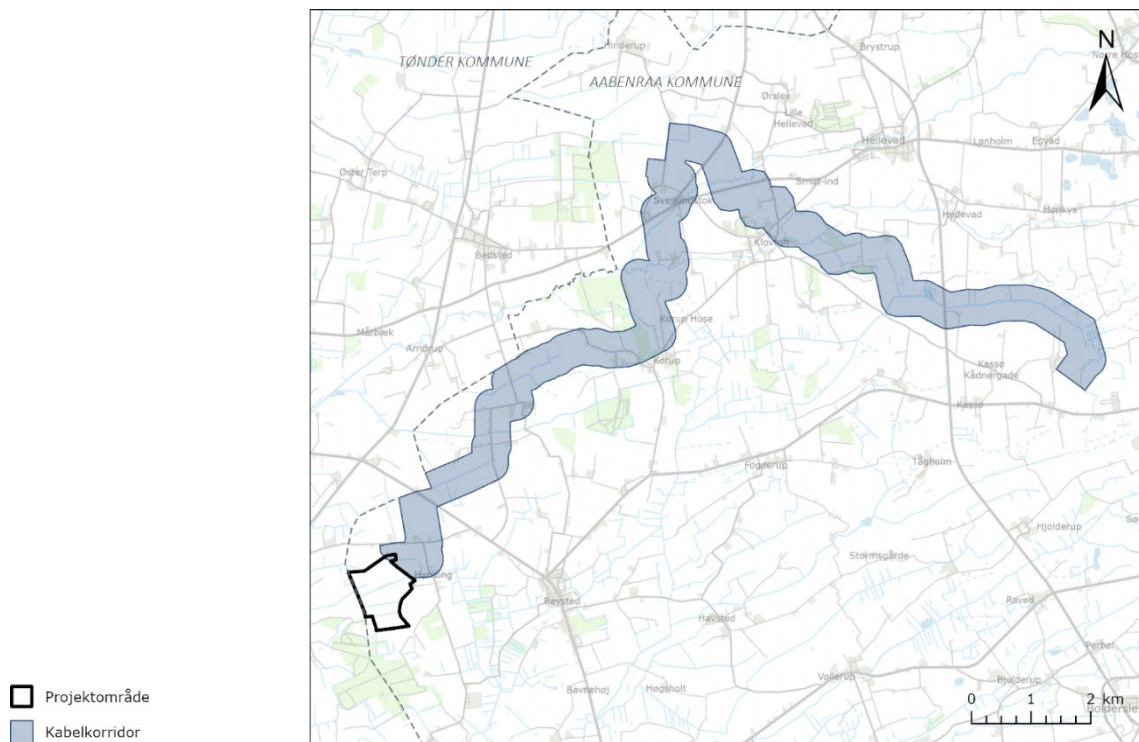
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år jf. Miljøvurderingslovens § 39. Aabenraa Kommune har myndighedsansvaret for, at §25-tilladelsens vilkår overholdes.

---

<sup>1</sup> LBK nr. 4 af 03/01/2023, Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)



Figur 1: Projektets disponering (kortbilag 2 i lokalplan nr. 144)



Figur 2: Afgrænsning af kabelkorridoren.

## **Tilladelsens omfang**

Tilladelsen omfatter opførelse og drift af solcelleanlæg med tilhørende kabel ved Hynding, vest for Ravsted i Aabenraa Kommune, jf. Miljøvurderingen.

## **Projektet**

Det ansøgte projekt omfatter et samlet areal på ca. 81 ha, hvoraf arealet til selve solcelleanlægget udgør ca. 60 ha. Anlæggets beliggenhed er ved Hynding, vest for Ravsted, og har en forventet installeret effekt på ca. 75 MW.

Solcelleanlægget består af tre delområder, hvoraf to udgøres af byggefelter til solceller. Disse byggefelter er adskilte af afskærmende levende hegn og spredningskorridorer. Der friholdes grønne områder i lokalplanområdets nordlige, vestlige og sydlige arealer. Der er offentlig adgang inden for spredningskorridorerne.

Anlægget består af solcellepaneler monteret på stativer. Stativerne til solcellepanelerne rammes ned i en dybde af ca. 1,5-2 m afhængigt af terræn og resultater fra geotekniske undersøgelser. Det kan blive nødvendigt med støbte punktfundamenter afhængig af jordbundsforhold, hvor der anvendes beton ned til ca. 40 cm dybde pr. pæl.

Solcellepanelerne vil få en maksimal højde på 3,5 meter. I tilknytning til solcelleanlægget opsættes forskellige tekniske installationer, herunder fordelingstransformere og mindre teknikbygninger til anlæggets drift. Teknikbygningerne har alle en maksimal bygningshøjde på 3,5 meter og udføres i ensartede materialer og i diskrete farver. Under solcellepanelerne installeres såkaldte "invertere", der omformer jævnstrømmen fra solcellepanelerne til vekselstrøm. Der etableres én central transformerstation i projektets delområde II. Placeringen er valgt, for bedst muligt at kunne afskærme transformerstationen bag eksisterende bevoksning ved den tidligere Gensgård. Transformerstationen vil bestå af udendørs tekniske anlæg med højder op til 9 meter, en udendørs effekttransformer på ca. 200 m<sup>2</sup>, en primær koblingsstation på 120 m<sup>2</sup> med en højde på op til 5,5 meter samt eventuel lynafleder mv. på op til 22 meter. Den primære koblingsstation udføres i ensartede materialer og i diskrete farver. Det samlede areal til transformerstationen vil være på op til 5.000 m<sup>2</sup>.

Solcellerne (delområde I og II) afskærms mod omgivelserne med levende hegn med nærmere krav til udførelsen, jf. vilkår nedenfor og bestemmelserne i Lokalplan nr. 144. På indersiden af de levende hegn opsættes vildthejn, og der gives mulighed for, at græsarealerne mellem solcellepanelerne afgræsses af får. Spredningskorridorerne (delområde III) kan plejes ved slåning.

Udover selve solcelleanlægget omfatter projektet etablering af et eksternt jordkabel, der skal sikre, at strømmen fra solcelleanlægget kan videredistribueres fra solcelleanlæggets transformerstation (50/60kV) til Energinets kommende transformerstation, kaldet Almindegaard, ved Kassø via et 132/150 kV elkabel, hvorfra strømmen kan fordeles videre til elforsyningsnettet og forbrugere.

Kablet skal forløbe i jorden inden for kabelkorridoren. Der er mulighed for at tilpasse kabeltracéets forløb inden for kabelkorridoren, således de eksisterende forhold, som

eksempelvis beskyttet natur og beplantning, påvirkes mindst muligt. Kablet skal føres uden om al bebyggelse, fredskovsarealer og beskyttede vandhuller.

Når Aabenraa Kommune har vedtaget plangrundlaget til solcelleanlægget og meddelt § 25 tilladelse til det samlede projekt, vil bygherre i samarbejde med lodsejerne inden for kabelkorridoren beslutte, hvor på deres jord kablet kan placeres. Kablet føres langs skel, hvor det er muligt. Der indhentes ledningsoplysninger fra LER for at sikre, at alle nuværende ledningers respektafstand overholdes ved den konkrete placering af kablet.

Den endelige fastlæggelse af kablets placering sker i øvrigt i overensstemmelse med sundhedsmyndighedernes forsigtighedsprincip relateret til magnetfelter, hvilket bl.a. medfører, at der skal være passende respektafstande til boliger og børneinstitutioner. Ved boliger og børneinstitutioner er en passende respektafstand fra et 150 kV kabel mindst 10 meter. Respektafstanden sikrer, at der ikke vil være risiko for sundhedsmæssige påvirkninger i drift af kablet.

### **Vilkår for tilladelsen**

Tilladelsen, der er baseret på de beskrivelser af projektet og dets udførelse, som fremgår af Miljøvurderingen, erstatter ikke andre tilladelser eller dispensationer, som er nødvendige for projektets realisering.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

#### *Anlæg, drift og nedtagning*

1. Solcelleanlægget forudsættes etableret i overensstemmelse med Kommuneplantillæg nr. 50, Lokalplan nr. 144 (Solcelleanlæg ved Hynding, vest for Ravsted), med tilhørende Miljøvurdering.
2. Kablet fra solcelleanlægget til transformerstation ved Kassø skal etableres i overensstemmelse med Miljøvurderingens projektbeskrivelse.
3. Tilladelsens adressat skal holde Aabenraa Kommune orienteret om, hvem der er miljømæssigt ansvarlig for etablering af solcelleanlægget, drift af solcelleanlægget og nedtagning af solcelleanlægget.
4. Anlægstrafikken skal ledes fra Hyndingdamvej via et eksisterende kørespor nord for projektområdet. Herfra føres trafikken ind i projektområdet via en eksisterende markvej (i Miljøvurderingen beskrives denne rute som den primære rute). Der kan etableres en midlertidig grusvej til anlægstrafikken. Både ind- og udkørsel skal ske via samme rute, da Hyndingdamvej er den mest direkte og velegnede rute frem til projektområdet. Den alternative rute, som er beskrevet i Miljøvurderingen må ikke benyttes. Da den alternative rute ikke må benyttes til anlægstrafik, er der ikke behov for fotoregistrering af naboejendomme inden anlægsstart.
5. Indenfor en buffer på 200 m omkring potentielle yngle- og overvintringsområder for flagermus i træer, jf. registreringer i Miljøvurderingen, må nedramning af stativer og evt. andre aktiviteter, som medfører impulsstøj kun opstartes i

perioderne fra 15. april til 1. juni og 15. august til 1. oktober. Når først nedramningsarbejdet er opstartet, må der ikke holdes længerevarende pauser (mere end 5 dage) i arbejdet af hensyn til flagermus.

6. De med projektet forbundne bygge- og anlægsarbejder, herunder nedramning af pæle, skal foregå på hverdage (mandag- fredag) i tidsrummet 07.00-18.00 og lørdage 7-14. Begrænsede afvigelser fra den tidsmæssige begrænsning for arbejdets udførelse kan finde sted efter forudgående accept fra Aabenraa Kommune. Aabenraa Kommune vil i så fald kunne stille vilkår om, at de omkringboende informeres herom ved brev eller ved offentlig annoncering.
7. Ved risiko for støvgener i tørre perioder i anlægs- og nedtagningsfasen skal der gøres brug af vanding og/eller køreplader, som vil mindske støvemission til luften.
8. Ved eventuelt ophør af solcelleanlæggets drift skal alle bygninger, anlæg og installationer til solcelleanlægget, herunder transformerstationen, samt interne veje, vildthejn og jordkabler inden for lokalplanområdet, fjernes af grundejer. Grundejer er forpligtet til at sikre, at alle bygninger, anlæg og installationer på grundejerens jord fjernes. Reetablering skal ske senest ét år efter, at driften er ophørt. Området kan anvendes til jordbrugsformål inden for de lovgivningsmæssige rammer, som er gældende til den tid. En eventuel ændring af de levende hegns udformning og omfang skal følge de lovgivningsmæssige rammer, som er gældende til den tid.
9. Grundejer er forpligtet til at sikre, at alle bygninger, anlæg og installationer på grundejerens jord fjernes. Reetablering skal ske senest ét år efter, at driften er ophørt.

#### *Natur og Landskab - Solcelleanlægget*

10. Solcelleanlæg med tilhørende tekniske anlæg, levende hegn og vildthejn skal placeres med en afstand på minimum 10 meter til §3 beskyttet natur og vandløb.
11. Der skal anvendes antirefleks-behandlede solcellepaneler, for at mindske påvirkning som følge af genskin.
12. Der skal etableres afskærmende beplantning bestående af et 6-rækket levende hegn i en bredde på minimum 10-11 meter langs med byggefelternes afgrænsning, som beskrevet i Lokalplan nr. 144. Enkelte steder er der eksisterende levende hegn, der har en placering, der er sammenfaldende med de levende hegn, der skal etableres. Disse eksisterende hegn skal udvides så de opnår en bredde på minimum 10-11 meter, jf. lokalplanens bestemmelser.
13. På udvalgte strækninger omkring anlæggets byggefelter, som angivet på kortbilag 2 i Lokalplan nr. 144, skal den afskærmende beplantning etableres med minimum 3 rækker levende hegn og en bredde på ca. 6 meter. Enkelte steder

er der eksisterende levende hegn, der har en placering, der er sammenfaldende med de levende hegn, der skal etableres. Disse eksisterende hegn skal udvides så de opnår en bredde på minimum 6 meter, jf. lokalplanens bestemmelser.

14. Det levende hegn må brydes de steder, hvor der er indkørsler til byggefeltene jf. indgang til byggefelt, som angivet på kortbilag 2A i Lokalplan nr. 144.
15. Der skal foretages besigtigelse af de nye levende hegn. Besigtigelsen skal de første tre vækstsæsoner foretages mindst 1 gang årligt i forår/sommer, og sikre at de levende hegn opretholder deres bredde og er i god vækst. Herefter foretages besigtigelsen minimum hvert 3. år. Ved mere end 10 % planteafgang i de nye levende hegn indenfor de første tre vækstsæsoner, skal der efterplan-tes. Besigtigelsen skal dokumenteres til Aabenraa Kommune. Dokumentationen til Aabenraa Kommune er tidsmæssigt gældende indtil Aabenraa Kommune med-deler, at den ikke længere er påkrævet.
16. De levende hegn skal plejes, så de er i god vækst og kan opnå en højde på mi-nimum 5 meter og må ikke topkappes i en ensartet højde.
17. Træer, som danner/kan danne yngle- og rastesteder for flagermus må ikke fældes.
18. Vildthejn omkring solcelleanlægget må kun opstilles langs byggefelternes af-grænsning i delområde I og II. Vildthejnene må kun opføres, hvis hegnene hæves 20 cm over terræn, så små og mellemstore dyr (op til grævlingestørrelse) kan komme igennem. Vildthejnene må have en maksimal højde på 2 meter målt fra fra terræn.
19. Der skal være offentlig adgang til området delområde III jf. Lokalplan nr. 144.
20. Der skal jf. miljøvurderingen ved anlægsarbejde i perioden 1. marts til 1. no-vember, opsættes paddehegn langs projektområdet nordøstlige kant og syd-vestlige hjørne. Grundet klimaændringerne stilles der hermed et skærpet vilkår om at udvide perioden fra den 14. februar – 16. november, fordi padderne ses aktive tidligere og længere end tidligere. Paddehegn skal være fungerende før anlægsarbejdet må påbegyndes.
21. Under anlægs- og nedtagningsfasen holdes respektafstand til § 3-områder, og potentielle rasteområder for bilag IV-padder på minimum 10 meter for installationer, anlæg, beplantning, oplag af materialer og anlæg af midlertidige køreveje, samt på 8 meter for kørsel udenfor anlagte køreveje.

#### *Natur og Landskab - det eksterne kabel*

22. Krydsning af vandringsveje for padder undgås i forbindelse med anlægsarbej-det og nedgravningen af kablet. Hvis dette ikke er muligt, opsættes paddehegn i paddernes aktive periode, 14. februar – 16. november (af samme begrun-delse som beskrevet i punkt 21 er tidsperioden her udvidet i forhold til beskri-velsen i miljøvurderingen). Ved anlægsarbejde udenfor den aktive periode, kan paddehegn undlades. Placering og omfang af paddehegn vurderes af fagkyndig, når endelig placering af kabeltrace er fastlagt.

## *Vandmiljø og jord - Solcelleanlægget*

23. Det er ikke tilladt at anvende gødning, pesticider eller andre bekæmpelsesmidler på arealerne.

24. Solcelleanlægget og tilhørende installationer må ikke udgøre en risiko for forurening af jord og grundvand ved afsmitning eller udvaskning af miljøfarlige stoffer, herunder PFAS-stoffer, til omgivelserne.

25. Solcellepanelerne skal have en overflade, så de holdes rene alene ved hjælp af regnvand eller rent vand og uden anvendelse af kemiske midler.

26. Effektttransformeren indeholder olie. For at undgå evt. lækage skal effektttransformeren udstyres med et olieopsamlingskar med 30 % mere volumen end mængden af olie i effektttransformeren. Olieopsamlingskaret skal udstyres med en olieudskiller, der sikrer, at regnvandet kan nedsives via en faskine, mens olien tilbageholdes. Olieudskilleren skal udstyres med en tilstopningsalarm til nedsivning i faskine. Derudover skal effektttransformeren udstyret med en lækagealarm, som betyder, at det driftsansvarlige tekniske team hurtigt vil kunne besigtige anlægget og løse et evt. problem, så evt. udslip kan håndteres hurtigt. I tilfælde af spild af olie eller andre kemikalier skal ejer af solcelleanlægget underrette Aabenraa Kommune med henblik på at træffe de nødvendige afværgeforanstaltninger. Såfremt der sker større spild, skal Miljøvagten kontaktes på tlf. 112.

27. Bygherre og bygherres entreprenør skal udarbejde en beredskabsplan inden arbejdet påbegyndes. Beredskabsplanen har til formål både at minimere risikoen for spild af olie og at sikre korrekt håndtering af evt. spild samt at sikre hurtig og korrekt håndtering, hvis der sker et blowout i forbindelse med underboring af vandløb. Beredskabsplanen tilpasses de specifikke forhold ved hver lokalitet, hvor underboring skal udføres.

### **Begrundelse for afgørelsen**

Miljøpåvirkninger ved etablering og drift af solcelleanlæg ved Hynding, vest for Ravsted er undersøgt, beskrevet og vurderet i Miljøvurderingen. På baggrund af undersøgelserne af projektet og de i denne tilladelses vilkår, vurderer Aabenraa Kommune, at projektet kan etableres og drives uden væsentlig påvirkning af miljøet. §25-tilladelsen meddeles på grundlag af nedenstående:

- Bygherres ansøgning om etablering af solcelleanlæg
- Miljøvurdering for solcelleanlæg ved Hynding, vest for Ravsted
- Beplantnings- og plejeplan (bilag 4 til Miljøvurderingen)
- Kommuneplantillæg nr. 50
- Lokalplan nr. 144
- Resultatet af den offentlige høring

Der er i afgørelsen lagt vægt på, at påvirkningen af befolkningen som følge af visuelle ændringer i landskabet vurderes at være begrænset. De nye levende hegns højde og

bredde medfører, at solcelleanlægget i sommerhalvåret ikke tilfører landskabet en oplevelse af teknisk præg. Undtaget heraf er toppen af lynaflederen, som har en beskedne fremtræden hen over bevoksningen.

Der er i afgørelsen lagt vægt på, at der ikke vil ske fysisk påvirkning af § 3-beskyttede naturtyper eller vandløb fordi solcellepaneler, tekniske installationer, nye levende hegn og vildthejn, som minimum etableres 10 meter fra kanten af § 3-beskyttede naturtyper og vandløb.

Der er i afgørelsen lagt vægt på, at projektet kan etableres uden væsentlige påvirkninger af drikkevandsinteresserne. Forebyggende tiltag implementeres og evt. spild vil blive håndteret og som beskrevet vil eventuelle uheld ved anlægsarbejdet ikke medføre tilstandsforringelser eller være til hinder for grundvandsforekomsternes målopfølgelse.

### **Offentlig høring**

Miljøvurderingen af planlægningen og projektet, udkast til §25-tilladelsen og bygherres ansøgning har indgået i den offentlige høring i henhold til miljøvurderingslovens §35.

Høringen er sket samtidig med høring af forslag til Kommuneplantillæg nr. 50 og forslag til Lokalplan nr. 144 i henhold til planlovens §24 med tilhørende miljøvurdering, i perioden fra den 14. maj til den 9. juli 2025. I forbindelse med høringen indkom der i alt 7 høringssvar, heraf indeholdt det ene høringssvar 9 underskrifter fra de nærmeste naboer til anlægget. Høringssvarene omhandler bl.a. placering af transformestation, adgangsvej, kabelrute til det offentlige net og generelle overvejelser angående placering af VE-anlæg.

Plan, Teknik & Miljø har udarbejdet et høringsnotat, dateret den 20. oktober 2025, som indeholder resumé af høringssvar, forvaltningens bemærkninger og indstillinger.

### **Lovgrundlag og andre tilladelser**

Afgørelsen er meddelt med hjemmel i LBK nr. 4 af 03/01/2023, Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). §25-tilladelsen erstatter ikke tilladelser efter anden lovgivning, som er nødvendige for projektets realisering. Forinden en realisering af projektet skal bygherre sikre sig øvrige relevante tilladelser. Vurderingen, der danner baggrund for tilladelsen, har udgangspunkt i det konkrete projekt som er beskrevet i ansøgningen, og på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, som er gældende på udarbejdelsestidspunktet. Hvis projektet ændres, er bygherre forpligtet til at ansøge igen med henblik på at få afgjort, om ændringen er omfattet af krav om miljøvurdering (VVM-pligtigt).

### **Klagevejledning**

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer. Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk), eller via link på [www.borger.dk](http://www.borger.dk) og [www.virk.dk](http://www.virk.dk). Du logger på én af disse hjemmesider. Klagen sendes gennem Klageportalen først til den myndighed, der har truffet den afgørelse, der klages over. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden på Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for almindelige borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser klager, der kommer uden om Klageportalen, hvis der forinden ikke er ansøgt om og bevillet "fritagelse for brug af Klageportalen". Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i den sag, du ønsker at klage over. Myndigheden videresender herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

### **Søgsmål**

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal en sag anlægges inden 6 måneder regnet fra den offentlige annoncering eller inden 6 måneder efter Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i en eventuel klage over afgørelsen.

### **Offentliggørelse**

Afgørelsen om at meddele tilladelse til etablering af solcelleanlæg, ved Hynding, vest for Ravsted, offentliggøres på Aabenraa Kommunes hjemmeside 5. december 2025. Eventuelle spørgsmål kan rettes til Linda Bonde, Plan på tlf. 24 48 18 23 eller via e-mail på adressen: lbon@aabenraa.dk.